

Páter Gabriel

POŽEHNANIE

V evanjeliu sme počuli, ako sa nad pokrsteným Kristom Ježišom otvorilo nebo a ako nad ním zaznel Otcov hlas: „Ty si môj milovaný Syn, v tebe mám zaľúbenie“ (Lk 3, 22). Tento Otcov hlas, ktorý zaznel nad pokrsteným Ježišom je hlasom žehnajúceho Otca svojmu Synovi. Nakoľko sme však boli pokrstení i my všetci, i nad nami zaznelo toto slovo požehnania, ktoré je z Božej strany neodvolateľné.

Povedzme si nakrátko, čo rozumieme pod slovom „požehnanie“. Žehnať po latinsky povieme benedicere. Slovo benedictio, doslova znamená: hovoriť (dicere) dobre (bene) alebo: hovoriť niekomu dobré veci. A tou najlepšou vecou, akú môžeme niekomu povedať je práve to, že je milovaný.

V dnešnej dobe sa často používa výraz „navzájom sa podržať“. Ak nás niekto nepodrží, žije sa nám ťažko. Dať niekomu požehnanie, je tá najvýraznejšia forma podpory, ktorú možno ponúknuť. Je to viac než slovo chvály alebo zaľúbenia; je to viac než vyzdvihnutie niečieho nadania alebo dobrých skutkov, je to viac než postavenie niekoho do popredia. Dať požehnanie znamená potvrdiť, pritakať, že druhý človek je milovaný – že taká je skutočnosť.

Požehnania, ktoré si navzájom udeľujeme my ľudia medzi sebou (či už rozličné kňazské požehnania alebo rozličné rodičovské alebo súrodenecké či priateľské požehnanie), vyjadrujú požehnanie, ktoré na nás všetkých od večnosti spočíva. Je to najhlbšie potvrdenie nášho pravého ja.

Potrebujeme žehnanie, ktoré nám dovoľuje počuť vždy novým spôsobom, že patríme milujúcemu Bohu, ktorý nás nikdy neopustí. Ale toto požehnanie nám bude tiež pripomínať, že sme na každom kroku svojho života vedení láskou. I Ježiš si vypočul požehnanie, keď ho Ján pokrstil v Jordáne: „Ty si môj milovaný Syn, v tebe mám zaľúbenie“ (Lk 3, 22). A práve toto požehnanie podopieralo Ježiša pri všetkej chvále, ale i pohaneniach, pri obdve i zatracovaní, ktoré po krste nasledovalo.

Toto si máme uvedomovať i my ohľadom našej osoby! Vieme, akí náladoví dokážeme byť! Jeden deň si pripadáme fantastickí, druhý deň mizerní. Jeden deň sme plní nových myšlienok, druhý deň všetko vyzerá ponuro a hlúpo. Jeden deň si myslíme, že dokážeme na seba vziať ťarchu celého sveta, druhý deň sa nám zdá, že i malá obeta je na nás veľká.

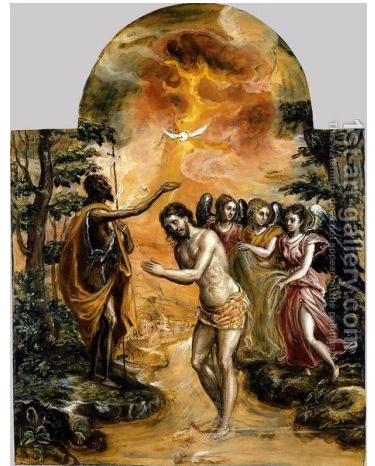
Pocit, že sme požehnaní, nepatrí – paradoxne – k tým, ktorý by sme o sebe obvykle mávali. My sa skôr cítime prekliatí než požehnaní, hlavne keď sa s nami deje niečo zlé. Až veľmi veľa ľudí trpí hlbokým pocitom prekliatia. Ľudia sa cítia byť obeťami sveta; sveta, ktorý nemôžu zmeniť. Pocit prekliatia napadne človeka skôr než pocit požehnania a pre pocit prekliatia máme po

ruke vždy aj viac argumentov. Môžeme povedať: „Pozri sa na všetku tú biedu, nespravodlivosť a vojny... Pozri sa na mučenie, zabíjanie, ničenie prírody i kultúry... Pozri sa na náš každodenný zápas vo vzájomných vzťahoch, o prácu, o zdravie...“ Zdá sa nám, že tu chýba akékoľvek požehnanie. Pociť, že je človek prekliaty, vznikne veľmi ľahko. Ľahko podľahneme vnútornému hlasu, ktorý nám hovorí, že sme zlí, špatní, skazení, bezcenní, neužitoční, odsúdení k nemoci a smrti. A napriek všetkému negatívemu, predsa len vám hovorím, ako milovaným Božím deťom: ste požehnaní!!! O tom, že ste/sme požehnaní, svedčí Božie slovo, ktoré je pravdivé a hovorí o realite takej, aká skutočne je. Slová o prekliatí – nech sú akokoľvek hlučné a silné – nezakladajú sa na pravde; vyslovuje ich „otec ľži“ a jeho priateľa.

Ako milované Božie deti sme požehnaní! Boh nám žehná, ale je dôležité, aby sme si aj my toto požehnanie neustále odovzdávali ďalej, a tak si pripomínali to veľké Božie požehnanie. Jeden súčasný duchovný autor, Henri Neouwen, spomína, ako so svojim priateľom navštívili židovskú synagógu, kde sa konal obrad prijatia trinásťročného chlapca za dospelého („Bar Micva“). Tento chlapec po prvý krát viedol bohoslužbu. Čítal z knihy Genezis a mal krátky príhovor o tom, aké je dôležité starať sa o životné prostredie. Rabín a jeho rodičia ho požehnali. Nouwen túto spomienku komentuje takto: „Bolo to po prvý krát, kedy som videl Bar Micva, a bol som hlboko pohnutý – predovšetkým rodičovským požehnaním. Doteraz počujem onoho otca, ako hovorí: „Synu, nech sa ti v živote stane čokoľvek, či budeš mať úspech alebo nie, či budeš dôležitým človekom alebo nie, či budeš zdravý alebo nie, vždy si pamätaj, ako veľmi ťa matka a ja milujeme.“ To povedal pred zhromaždením a díval sa nežne na chlapca pred sebou; mne pritom vystúpili slzy do očí a pomyslel som si: „Aká milosť je také požehnanie.“

Je skutočne pravda, že my ustrašení, úzkostliví a neistí ľudia, potrebujeme požehnanie. Deti potrebujú požehnanie od svojich rodičov a rodičia požehnanie od svojich detí; podriadení od svojich predstavených a predstavení od svojich podriadených. Všetci potrebujeme požehnanie od tých druhých – učítelia i žiaci, kňazi i laici, biskupi i pápež.

Bieda okolo nás je hmatateľná a nemôžeme si robiť ilúzie, že zmizne. No všetci tí, ktorých bieda tak zničila, že neraz akoby z nich zmizla všetka ľudská dôstojnosť, všetci títo túžia po požehnaní. Avšak toto požehnanie im môžu dať len tí, ktorí ho sami počuli a prijali. A to sme my kresťania! Krstom sme boli povolani k tomu, aby sme jeho požehnanie prijali, ale ho aj ďalej dávali. K tomu si prosíme v dnešnej sv. omši potrebnú milosť. Amen.

El Greco – Batism of Christ 1568

*Spravodlivý si, Hospodine,
a rovný je Tvoj súd.
Spravodlivé si vydal svedectvá
a verné nadovšetko.
Rozhorčenie ma stravuje,
že moji odporci
zabudli Tvoje slová.
Ó, čistučká je Tvoja reč
a sluha Tvoj ju miluje.
Maličký som a v potupe,
no nezabúdam Tvoje príkazy.
Večná je,
večná Tvoja spravodlivosť
a zákon Tvoj je pravdivý.
Úzkosť a trápenie ma nadišli,
rozkazy Tvoje sú mi potechou.
A pravda Tvojich svedectiev
je večná.
Vyučuj ma a budem žiť!*

*Z celého srdca volám,
ó, Hospodine, vyslyš ma!
Chcem zachovávať
Tvoje rozhodnutia.
Volám Ťa, Pane, vykúp ma,
aby som chránil Tvoje svedectvá.
Pred svitom vstávam,
volám o pomoc
a v Tvoje slovo dúfam.
Predbiehajú mi oči nočnú stráž,
ako tak premýšľam o Tvojej reči.
Počuj môj hlas,
keďže si milostivý,
osviež ma, Pane,
podľa svojich práv!
Blízko sú, ktorí prenasledujú ma,
vzdialení od Tvojho zákona.
Avšak, ó Pane, aj Ty si mi blízko
a pravdivé sú Tvoje príkazy.
Dávno to viem
o Tvojich svedectvách,
že vydal si ich naveky.*

Zostúpil na neho Duch Svätý

Krst Krista Pána v roku C
(Lk 3,15-16.21-22)

Keď sa všetok ľud dával krstiť a keď bol pokrstený aj Ježiš a modlil sa, otvorilo sa nebo, zostúpil na neho Duch Svätý v telesnej podobe ako holubica a z neba zaznel hlas: „Ty si môj milovaný syn, v tebe mám zaľúbenie.“

Treba viac pozerat' na to, čo je Božie dielo, nie ako sa my pritom cítíme. Až keď ja vykročením na Božie cesty, môže sa prejaviť aj Boží Duch. Nie pri odkladaní a vyčkávaní. V Duchu sme aj my milovanými synmi. Dielo spásy nie je „akcia“, ale „rodinná záležitosť“, túžba Otca zachrániť a pomôcť svojim nerozvážnym, zblúdeným a slabým deťom. Aj zapojenie sa do tohto diela je otázkou lásky a túžby pomôcť. Nie z vonkajšieho súcitu. Z vnútra ju má rozniecovať Duch, Duch horlivosti, pretože sám je oheň... Aj Ježiš vykračuje na cesty verejného pôsobenia až po naplnení Duchom, hnaný jeho spaľujúcou túžbou. Podobne vychádzajú učenici z Večeradla. Uvedomiť si, že som len nástrojom a prostredníkom, naplňa odovzdaným pokojom, človek nemusí byť kŕčovito upriamený na svoju činnosť, akoby sa týkala len jeho a závisela len od neho. A umožňuje, aby sa nad ním doslova otvorili nebesá a mohol ho naplniť a pôsobiť v ňom Boží Duch. Aj nám by sa mali stávať takéto veci, veď sme tiež „po krste“, a to už dávno... „Dnes, keď počujete jeho hlas, nezatvrdzujte svoje srdcia...“

Mons. Marián Gavenda „Jednohubky“

Pozvanie na Trojkráľové predstavenie:

Detský súbor Speváčik a ľudová hudba Vieska vás pozývajú dnes v nedeľu 10. januára 2016 o 16:00 hod. do Kultúrneho domu vo Vištuku na Trojkráľové predstavenie - pásmo kolied, ľudových zvykov. Vstup je voľný.

Duchovná obnova pre rozvedených, ktorí žijú sami:

Misionári Saletíni pozývajú na duchovnú obnovu rozvedených, ktorí žijú sami do Brusna - Chrenovca v dňoch 22. - 24. januára 2016. Prihlasovací formulár je na stránke: domsaletiniwebnode.sk
Matej Trizuliak MS, mobil: 0917 137 333

Púť zaľúbených - Šaštín:

Koná sa v dňoch 12. - 14. februára 2016. Podrobnejšie info: na stránke: Bazilika Šaštín

Púť do Trnavy - prechod Bránou milosrdenstva:

V sobotu 23. januára 2016 v Katedrále sv. Jána Krstiteľa v Trnave budú relikvie sv. Terezky od Dieťaťa Ježiša. Je to vhodná príležitosť spojiť to i s návštevou Brány milosrdenstva. Pozývam na túto púť. Podrobnejší program zverejním neskôr - podľa času prítomnosti relikvií.

Modlitba žehnania

Pán nech je pred tebou,
Aby ti ukázal správnu cestu.
Pán nech je pri tebe
Aby ťa zobral do svojho náručia a aby ťa chránil.
Pán nech ja za tebou,
Aby ťa chránil pred zákernosťou zlých ľudí.
Pán nech je v tebe,
Aby ťa potešoval, keď si smutný.
Pán nech je pred tebou,
Aby ťa zachytil, keď padáš.
Pán nech je okolo teba,
Aby ťa obhajoval, keď ťa cudzí napadnú.
Pán nech je nad tebou,
Aby ťa požehnal.
Tak nech ťa žehná Pán

Starokresťanská modlitba zo 4. storočia

Sväté omše v 1. týždni Cezročného obdobia - (C)

11.I. pondelok

09:00 Svätá omša v Dubovej - kňazská rekolekcia

12.I. utorok

17:00 Za zdravie a Božiu pomoc pre Bernáta

13.I. streda

17:00 Za Ľ Karola Rittera a Jozefínu rod. Jurčovičová

14.I. štvrtok

17:00 Za Ľudovíta a Máriu Bilských a syna Vieroslava

15.I. piatok

17:00 Za rodiny

16.I. sobota

08:00 Na úmysel

Upratovanie kostola č.d. 101- 122

17.I. 2.nedeľa v Cezročnom období - C

08:00 Za Ľ Bohumila Macáka (1. výročie smrti)

Lektori: Jurčovičová M., Blahová M.

10:00 Za farníkov

Lektori: Polakovičová Z., Kordošová A.

14:00 Posvätný ruženec a litánie

Liturgický kalendár

11.I. pondelok	Sv. Hygin, pápež
12.I. utorok	Sv. Aelréd, opát
13.I. streda	Sv. Hilár, biskup a učiteľ Cirkvi
14.I. štvrtok	Sv. Félix z Noly, kňaz
15.I. piatok	Sv. Arnold Jansen, kňaz
16.I. sobota	Sv. Marcel I., pápež

Skutky telesného milosrdenstva

Ich základ položil Ježiš: „Buďte milosrdní, ako je milosrdný váš Otec!“ (Lk 6, 36). Otec, ktorý miluje svoje deti, odpúšťa im, dáva im spásu a chce, aby ho nasledovali v milosrdenstve.

Platí to pre všetkých Ježišových učeníkov, počnúc od apoštolov až po zástupy, aj pre dnešných kresťanov, malých, ale najmä pre veľkých. „Ale kto sa medzi vami bude chcieť stať veľkým,“ spresňuje Ježiš, „bude vaším služobníkom“ (Mt 20,26).

Ježiš nám dáva aj jednu záväznú podmienku - diskretnosť: „Dajte si pozor a nekonajte svoje dobré skutky pred ľuďmi, aby vás obdivovali, lebo nebudete mať odmenu u svojho Otca, ktorý je na nebesiach. ... Ale keď ty dávaš almužnu, nech nevie tvoja ľavá ruka, čo robí pravá... A tvoj Otec ťa odmení, lebo on vidí aj v skrytosti“ (Mt 6, 1.3-4).

V kresťanskom zmyslení je starosť o potreby druhého zjavná. Svätý Ján Zlatoústý hovorí: „Kresťan je človek, ktorému Boh zveril ostatných ľudí.“

Kresťanská antropológia je veľmi náročná, vyžaduje si „srdce dieťaťa vo vzťahu k Bohu, srdce brata pre blízkeho a srdce sudcu pre seba samého“ (Mons. Baunard).

Tento postoj prirodzene vyúsťi do skutku, o akom sa snívalo Raoulovi Follereauovi: „Snívalo sa mi o mužovi, ktorý prišiel pred Boží súd a vravel: ‚Nevykonal som v živote nič nečestné ani bezbožné. Pane, moje ruky sú čisté.‘ Dobrý Boh mu však odvetil: ‚Iste, niet pochyb. Ale sú tiež prázdne.‘“

Skutok, ktorý sa nestará o prázdnotu, má byť plný hmotnej konkrétnosti. Francesca Cabriniová upozorňovala: „Ak chceš zachrániť duše, začni sa starať o telá.“ Kedy? „Správna chvíľa robiť dobre je hneď“ (svätá Katarína Sienská).

1. Nasýtiť hladných

Jedného dňa Ježiš učil apoštolov modlitbu Otče náš a vyslovil tieto slová: „Chlieb náš každodenný daj nám dnes.“ Je to prosba v množnom čísle, v ktorej všetci prosia za všetkých.

V iný deň zase: „A keď sa zvečerievalo, pristúpili k nemu učenici a hovorili: ‚Toto miesto je pusté a čas už pokročil. Rozpusť zástupy, nech sa rozídu do dedín kúpiť si jedlo.‘ Ale Ježiš im povedal:

‚Nemusia nikam chodiť; vy im dajte jesť!‘“ (Mt 14, 15 - 16). A rozmnožil chleby a ryby, ktoré potom Dvanásť rozdali ľuďom.

Ježiš teda pripojil apoštolov k svojmu súcitnému gestu, pretože podľa jeho príkladu sa aj oni mali deliť s druhými.

Prvotná Cirkev dokázala do hĺbky prežiť toto delenie sa, ku ktorému vyzýva Ježiš: „A nik z nich nehovoril, že niečo z toho, čo mal, je jeho, ale všetko mali spoločne. ... veď medzi nimi nebolo núdzneho, lebo všetci, čo mali polia alebo domy, predávali ich, a čo za ne utŕžili, prinášali a kladli apoštolom k nohám, a rozdeľovalo sa každému podľa toho, kto ako potreboval“ (5fe 4, 32. 34 - 35).

Kresťanská múdrosť

Od vekov je všetkým známy jeden fakt: „Spoločnosť sa skladá z dvoch veľkých tried: z tých, čo majú viac jedál ako chuti, a z tých, ktorí majú viac chuti ako jedál“ (Nicolas Chamfort). Hladujúci sa vo všeobecnosti chápu ako akési polovičné bytosti, ako pohroma či hrozba. „Hladujúci človek nie je slobodným človekom,“ hovorí Adlai Stevenson.

Ďalšie výroky? „Nikto nemôže byť múdry s prázdny žalúdkom“ (Thomas Eliot). „Hladný človek - zúrivý človek,“ povedal James Joyce. A preto: „Každý človek umierajúci od hladu je nebezpečným človekom“ (Elio Vittorini).

Kresťania však fenoménu hladu venujú omnoho väčšiu pozornosť, lebo vedia, že Ježiš považuje dávanie pokrmu hladujúcim za gesto nasmerované naňho samého. „To Kristus si pýta a všetci chudobní sú jeho obrazom,“

vysvetľuje svätý Jozef Cottolengo.

Čisto svetská mentalita sa tak môže dostať do rozpakov. „Ježiš Kristus naháňa svetu strach najmä kvôli chudobným, ktorých predstavuje,“ vysvetľuje Primo Mazzolari. Naopak, kresťan zaobchádza s chudobnými veľmi citlivo. „Robte dobročinné skutky tak, aby vás chudobní mohli ospravedlniť,“ hovoril tiež Cottolengo. A svätý Vincent de Paul dodáva: „Snaž sa svojím úsmevom ospravedlniť za chlieb, ktorý daruješ.“

Akou úžasnou katechézou bola pre prvých kresťanov kniha Didaché, ktorá s úplnou prirodzenosťou objasňovala: „Ak sa delíme o nebeský chlieb, ako by sme sa mohli nedeliť aj o ten pozemský?“ Navyše, bez tohto delenia sa o chlieb nie je účinný ani apoštolát. „Nedá sa kázať o evanjeliu s prázdny žalúdkom“ (kardinál Henry Manning).

Podnety na zamyslenie

Keď Ježiš lámal chlieb, modlil sa k Otcovi a do chleba vložil najväčšie tajomstvo. Z eucharistickej hostiny urobil stredobod života cirkevného spoločenstva, spojil telo a ducha tak, ako v sebe spojil božské a ľudské. Eucharistia prostredníctvom chleba spája telo a krv, dušu i božstvo Ježiša Krista; spája však aj veriacich účastných na hostine. Vytvára tak bratské spoločenstvo.

Ak sú títo stolovníci na eucharistickej hostine súdržní, spoločne majú stolovať aj na „hmotnej“ hostine, ktorá sa skladá z chleba a prílohy. Nie bezdôvodne majú eucharistické spôsoby pôvod v obetách chleba a vina, ktoré veriaci prinášali k oltáru. To, čo z nich zostalo, bolo určené pre chudobných.

Odtiaľ pochádza agapé (občerstvenie) spojené s *fractio panis* (lámaním chleba), Pánova večera, Poukazuje to na skutočnosť, že tak ako „cirkulujú“ nebeské dobré, majú „cirkulovať“ aj dobrá pozemské.

Preto ten, kto mal viac, dával tomu, kto mal menej. Jeden prinášal jedlo, druhý zasa hlad. Tým, že jedli spoločne, nastolili rovnosť a v solidarite uskutočňovali lásku.

Ten, kto má možnosť nasýtiť podvyživených, zle živených, vyhladovaných, no nepomôže im, je podľa učenia cirkevných otcov vrah, ba dokonca bohovrah. Zabíja totiž Krista. Spoločnosť, ktorá toleruje vyhladovaného Lazára vedľa bohatého pôžitkára, nie je kresťanskou spoločnosťou, alebo sa nachádza v ťažkom hriechu (podľa Igina Giordaniho).

Dnes

Dať hladným jesť nie je v súčasnosti o nič menej dôležité ako v minulosti. Tretí svet zažíva situácie beznádeje, ktoré sú skúškou kresťanskej lásky. A dokonca aj v „krajinách hojnosti“ existujú „zóny biedy“ i dôstojne skrytá chudoba, ktoré vyžadujú čo najcitlivejší zásah.

Ten, kto pracuje v oblasti charity (Charita, Spolok svätého Vincenta de Paul, rôzne formy dobrovoľníctva doma i v zahraničí; u nás napríklad Slovenská katolícka charita, nezisková organizácia Depaul, pozn. redakcie), často čelí obvineniam z prehnanej pomoci, povrchných, nerozhodných činov, rétorických prejavov s tendenciou vyhnúť sa skutočnému zaangažovaniu sa do problému sociálnej spravodlivosti. Aj to sa môže stať. Ale kresťan toto všetko vie a jeho čin sa neobmedzuje na darovanie ryby, ale učí ryby aj chytať a tiež bojovať za svoje práva. Akýkoľvek charakter má gesto, ktoré kresťan robí, dáva mu jeden konkrétny význam: byť *longa manus*, čiže predĺženou rukou Boha, ktorý sa vtelil do Slova, aby prišiel medzi ľudí a konal dobro.

Enzo Bianco „Čokoľvek ste *neurobili*“

„Presýpacími hodinami dejín sa do minulosti v týchto chvíľach prepádajú posledné zrnká roku 2015. Menili sme ich na perly? Blato? Kamene...?“

Mons. Jozef Haľko, biskup

6. prikázanie

Nescudzoložiť

Obrana spolutvoriteľskej sily človeka II.

Ten istý Francois Mauriac o vzťahu „Boh a šiesty príkaz“ napísal: „Milujeme Boha možno viac, ako sami vieme. To zbadá človek možno až na konci života, keď sa už pominula každá iná láska... a sme s Ním sami a len On nám zostáva.“ Tak. Kresťan vie zo skúsenosti, že ho nečistota odlučuje od Boha. V duchovnom živote platia zákony, ktoré si možno práve tak overiť ako zákony fyzického sveta. To vedel aj taký padlý muž ako Rimbaud. Ináč by nebol mohol vyhlásiť, že ho takmer nič neoddeľuje od pravdy, ktorá „je okolo nás so svojimi anjelmi a plače“. A ten jeho výkrik:

„Ó, čistota! Čistota! V minúte prebudenia prichádzam k vízií čistoty! K Bohu sa ide dušou! Otrásné zistenie!“

Kde sa na vzťahy muža a ženy hľadí len biologicky, tam sa nakoniec ruinuje život spoločnosti. Výsledkom sú aj v konkrétnom živote neurózy, sklamaná láska, podvody, šliapanie po právach druhého človeka, znásilnenia, neželané deti, zabíjanie neželaných detí, rozvody a siroty žijúcich rodičov v detských domovoch. To všetko sú pustošivé následky nezodpovednosti v pohlavných veciach.

Dnes potrebuje svet krížovú výpravu mužnosti proti bezuzdnému životu, aby sme vzdorovali surovej snahe tých, ktorí považujú človeka za zviera, alebo ho chcú na zviera premeniť. Psychológ radí: „Nehádaj sa s neviazanosťou - poháďaj ňou! O nečistých veciach radšej nikdy nehovor - ani preto nie, aby si sa nad nimi pohoršoval. Zmeň tému rozhovoru, ak začali hlúpo hovoriť iní. Hovor s úctou o žene, o nevyhnutnosti a kráse sebaovládania a o postoji tých, ktorí poznajú cenu svojej duše. A vedz, že vo veciach stúdu patrí niekedy k životu aj umenie vedieť okamžite uniknúť, tak, ako utekáme pred ohňom alebo záplavou. Vo veciach čistoty sa nedaj pomýliť a oklamať ničím - ani zámienkou umenia či krásy v knihe, obraze či v televízii. Príslovie hovorí, že prasa zostane prasaťom, aj keď ho odeješ do hodvábu. Poznajme svoju cenu! Boli sme vykúpení, ako hovorí sv. Pavol „pretio magno - veľmi drahó“. Máme oslavovať Boha a nosiť ho v tele! - Ale nebuď zmätený a úzkostlivý vo veciach čistoty preto, že ťa obklopujú obludy a obłudné reči - pokiaľ máš svoj postoj, bez tvojej vôle nikto neotvorí tvoje srdce a nevedie do neho nijakú ohavnosť.“

Ale vo veciach čistoty nebuď nečinný. Svätci ako Benedikt, František či Bernard boli v tej veci naskrz radikálni. A evanjelium hovorí, že je potrebné radšej odťasť ruku a vylúpiť oko! Telu musíme dávať vždy o niečo menej, než si žiada, a práve toľko, koľko potrebuje, inak nás zradí. Športovci to tiež vedia!

Boli časy, keď sa všetko telesné považovalo za slabosť. Napríklad v platonizme alebo v manicheizme.

Dnes sme upadli do druhej krajnosti a do iného bludu. Pre mnohých dnes existuje *len telo* a telo je alfa i omega ich záujmov. Telu venujú čas i peniaze. Celú kultúru by najradšej videli vo fyzikultúre - kľakajú a salutujú pred jeho Veličenstvom telom.

Športové veličiny majú príjmy ako niekdajší cisári. A o kráľovných krásy sa píše viac než o vedcoch a vzácnych umelcoch. Ranný telocvik nastúpil u mnohých miesto rannej modlitby. Víkend sa stal modloslužbou namiesto bohoslužby v chráme. Opálené telo, športový zjav, pestované nechty - to je jediná starosť mnohých ľudí. V modloslužbe „zlatému teľaťu“ bolo kedysi ešte vždy viac ducha než v prepychovom, a na čas náročnom kulte tela, ktorý dnes mnohí stvárajú s telom.

To neznamená, že by človek nemal venovať primeranú pozornosť telu. Dušu bez tela, ale i telo bez duše nemožno

nazvať človekom. Človek je duša a telo, je duch v tele. Telo bez duše je mŕtve, je to mŕtvola. Kultúra tela bez kultúry duše je vlastne kult mŕtvol. Pekná ľudská tvár musí prezrádzať krásnu *ľudskú dušu* a osobnosť.

Telo nie je hodnotou samo osebe, oddelené od duše. Telo v očiach kresťana má hodnotu zo spojenia s dušou, nakoľko slúži životu a duchu. Tým sa i telu otvára nový, veľký, až večný a Boží svet. Telo vzrastá do slávy Božej. Ba telo priam poslúžilo tejto sláve. Syn Boží prijal ľudské telo a v ňom uskutočnil najväčšie dielo ducha - spásu v Bohu. A vzkriesením bolo telo už oslávené. Aj u nás je telo mostom milosti. Prijíma vodu krstu, aby duša dosiahla milosť!

Prijíma Eucharistiu, a tým spojenie s osláveným Kristom. Telo kresťana je tak živý Boží chrám.

Keďže máme svoje vlastné presvedčenie a hodnotenie ľudského tela, máme aj svoje vlastné presvedčenie o jeho pestovaní a kultúre. Existovali svätci, ktorí neveľmi dbali o svoje telo - dávali mu len odev zo srsti a núdny pokrm. Možno azda obdivovať tieto ich obety. Ale na Ježišov príklad sa nemôžu odvolávať. Ježiš dával vďačne telu všetko, čo mu rozumne patrí. Siel aj na svadbu v Káne Galilejskej. Ale Ježiš chápal všetko *celistvo*, a teda aj *duchovne*. Vonkajšia čistota mu bola obrazom, ba i nástrojom čistoty ducha a duše. Svätým výrazom tohto chápania sa pre nás stala voda krstu, v ktorom tento očisťujúci živel vody naznačuje a spôsobuje milosť očistenia *vnútorného*. Čistota nášho tela i vkus nášho odevu má vošľachťovať aj naše *vnútro*. Ako veriaci sa staráme o čistotnosť, ba aj krásu svojho tela, ale nechceme byť krásne hroby bez duše. Na druhej strane nezdržujeme len dušu a nezanedbávame telo, pretože sa necítíme dobre ani ako zanedbané tabernákulum - svätostánok. Aj naše odievanie má byť preto ušľachtilé. Hranice sú vymedzené: Ani zanedbanosť nekultúrneho človeka, ani bezočivosť supermoderných snobov. Niektorí chcú odhaľovať svoje telo tak, že by najradšej vykrámili ešte aj svoje vnútornosti. Čo tým chcú?

Náš postoj v tejto veci sa rodí z *úcty* - k sebe i k druhým. Z *úcty* k iskre ducha v nás i v bližných. Uznávame, že okolo nás i v nás sa nachádzajú priepasti, na ktorých okraj sa nesmieme ľahkomyselne postaviť. Telo stratilo svoju rovnováhu a mieru. A to je jeho i naša prehra. Žena má nosiť odev, ktorý neznetvoruje jej zjav, ale ktorý sa ani nezvrháva na zvädzanie. Pred každou ženou by sme chceli stáť ako pred pekným chrámom Ducha, a nie ako pred prázdnu ženštinou.

Každé kresťanské telo je posvätné a čaká ho Božia sláva. „Drahou cenou ste kúpení, preto oslavujte a noste Boha vo svojom tele“ - napísal sv. Pavol.

Mnohí vidia v sexe len biologikum. Ako u zvierat. Omyl. A katastrofa. Zviera má len *puď*, nie rozum, nie dušu a slobodu. Nemôže u neho dôjsť ku konfliktu. Pohlavný pud je u neho čosi takmer automatické, ale aj regulované prirodzene fyziologicky. Zviera je pudom poháňané, ale aj chránené rytmom roka či ináč. Preto zviera sa nemôže sexuálne zvrhnúť. U človeka je sexuálna stránka spojená s tajomstvom osoby a so slobodou. A je to vec *lásky* a *darovania*. Ide v nej o účasť *ducha*. Preto je to aj vec vôle a rozumu a vedomia zodpovednosti.

Ak si niektorí ľudia povedali, že človek je prakticky len vyvinuté zviera, to bol koreň odklonu od ľudskosti a od mravnosti. Všetko sa v tomto pohľade stalo „prirodzené“, a tým dobré. Mravné meradlá ustúpili potom pred praktikami uplatňovanými „v ohrade pre dobytok“. Tragédia dneška nie je v tom, že ľudia hrešia viac než prv. Tragédia je v tom, že opúšťajú správnu cestu, ľudia popierajú, že správna cesta vôbec *existuje* a nás zaväzuje. Aj prv ľudia hrešili, ale uvedomovali si, že *hrešia*. Vedeli, že sa ocitli na zlej ceste. Dnes však ľudia zahadzujú mapu a rúčajú smerovky na ceste. A už ani nevedia, v akom chause sa ocitli.

Ján Chryzostom kardinál Korec „Sloboda ako dar - či záhuba?“

www.fara.sk/vistuk/

Spoločenstvo pri farskom kostole Najsvätejšej Trojice
vo Vištuku